

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

11 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte - Ursache Petru,
judecători - Timofti Vladimir și Alerguș Constantin,
examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Melinteanu Dorin în numele inculpatului Cheptene Ion, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2015, în cauza penală privindu-l pe

Cheptene Ion Mihai, născut la 29 aprilie 1979, originar din r-nul Rezina, sat. Echimăuți, domiciliat în mun. Chișinău str. A. Doga 28/2, ap. 40.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 29.01.2013 - 24.06.2013 (prima instanță);
2. 11.07.2013 - 27.01.2015 (instanța de apel);
3. 04.02.2016 - 11.05.2016 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 24 iunie 2013, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Cheptene Ion a fost liberat de răspundere penală în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal și în conformitate cu art. 55 Cod penal a fost atras la răspunderea administrativă, fiindu-i numită pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 150 u.c., ceea ce constituie 3000 lei, în beneficiul statului.

Prin aceiași sentință au fost condamnați Bucșanu Valerian și Iurcu Octavian, în privința cărora hotărârile judecătorești nu se contestă.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Cheptene Ion, împreună cu Bucșanu Valerian, Iurcu Octavian și alte persoane, la 28 septembrie 2012 aproximativ în jurul orei 16.40 min, aflându-se în parcare auto din fața supermarketului „Nr. 1”, situat pe str. Dokuceaev 6 mun. Chișinău, care este loc public, manifestând o vădită lipsă de

respect față de societate și încălcând grosolan ordinea publică manifestată prin faptul că, au provocat un conflict cu Copoț Sandu Veaceslav și Copoț Ion Veaceslav în cadrul căruia, le-au aplicat acestora lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, astfel, cauzându-i lui Copoț Sandu traumatism craneo-cerebral închis, manifestat prin comoție cerebrală, fractura liniară a osului frontal, echimoze pe față, coapsa dreaptă; excoriații pe cotul stîng și articulația genunchiului stîng, care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2762/D din 12.10.2012 - au provocat o dereglare a sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală ușoară, cauzându-i lui Copoț Ion edem a țesuturilor moi pe cap, care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2763/D din 12.02.2012 - se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

De către organul de urmărire penală, acțiunile inculpatului Cheptene Ion Mihai au fost calificate în baza art. 287 al.(2) lit. b) Cod penal, conform indicilor - *huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită, săvârșite de două sau mai multe persoane.*

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura Centru mun. Chișinău, Ocraîn Diana, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței Judecătoreiei Centru mun. Chișinău din 24 iunie 2013, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei decizii prin care a-i stabili lui Cheptene Ion conform sancțiunii art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal prin aplicarea prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală, o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Conform art. 90 Cod penal a suspenda condiționat executarea pedepsei stabilite pe un termen de 3 ani.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2015, apelul declarat de procurorul în Procuratura Centru mun. Chișinău, Ocraîn Diana a fost admis, casată sentința și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Cheptene Ion a fost condamnat în baza art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal la 2 ani închisoare.

În temeiul art.90 Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 2 ani. În rest sentința a fost menținută.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, la pronunțarea sentinței prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul Cheptene Ion a săvârșit infracțiunea imputată lui.

Instanța de apel a conchis că prima instanță a analizat totalitatea de probe acumulate la cauza penală dată și le-a apreciat, respectîndu-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, instanța de apel a constatat cu certitudine că inculpatul Cheptene Ion, împreună cu Bucșanu Valerian, Iurcu Octavian și alte persoane la 28 septembrie 2012, aproximativ în jurul orei 16.40, aflându-se în parcare auto din fața supermarketului „Nr. 1”, situat pe str. Dokuceaev 6 mun. Chișinău, care este loc public, manifestând o vădită lipsă de respect față de societate și încălcând grosolan ordinea publică manifestată prin faptul că, au provocat un conflict cu Copoț Sandu Veaceslav și Copoț Ion Veaceslav, în cadrul căruia, le-au aplicat acestora lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, astfel cauzându-i lui Copoț Sandu traumatism craneo-cerebral închis, manifestat prin comoție cerebrală, fractura liniară a osului frontal, echimoze pe față, coapsa dreaptă, excoriații pe cotul stîng și articulația genunchiului stîng, care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2762/D din 12.10.2012 - au provocat o dereglare a sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală ușoară, cauzându-i lui Copoț Ion edem a țesuturilor moi pe cap, care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2763/D din 12.02.2012 - se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Totodată, instanța de apel a considerat că instanța de fond n-a ținut cont la numirea felului și măsurii de pedeapsă inculpatului Cheptene Ion, de faptul că părților vătămate Copoț Ion și Copoț Sandu le-au fost cauzate leziuni corporale stabilite prin rapoartele de expertiză medico-legale nr. 2762/D din 12.10.2012 (f.d. 67, vol. I), nr. 2763/D din 12.10.2012 (f.d. 79, vol. I), raportul de constatare medico-legală nr. 5045 din 01.10.2012 (f.d. 20, vol. I), raportul de constatare medico-legală nr. 5044 din 01.10.2012 (f.d. 28, vol. I), precum și traume morale.

Astfel, luînd în considerație că infracțiunea în cauză are o amploare răspândită și faptul că viața și integritatea corporală ale persoanei sunt valori supreme, ocrotite atât de Constituția Republicii Moldova, cât și de legea penală și orice atentat la aceste valori este pasibil de pedeapsă.

Instanța de apel a considerat neîntemeiată liberarea de răspunderea penală în privința inculpatului Cheptene Ion, fiind greșit aplicată sancțiunea contravențională în privința acestuia pentru săvârșirea infracțiunii menționate, iar pedeapsa aplicată este prea blândă în coraport cu faptele comise și nu-și va atinge scopurile corectării și prevenirii săvârșirii unor asemenea infracțiuni din partea acestuia și altor persoane.

Instanța de apel a conchis că inculpatul Cheptene Ion trebuie să poarte răspundere penală pentru faptele săvârșite în condițiile sus-indicate și a considerat că corectarea și reeducarea lui este posibilă, cu aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, iar conform art. 90 Codul penal, de suspendat condiționat executarea pedepsei, cu fixarea unui termen de probă de 1 an, respectând prevederile art. 364¹ Cod procedură penală, reieșind din faptul că acesta nu are antecedente penale, a recunoscut în totalmente săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu, se caracterizează pozitiv la locul de trai și locul de muncă (f.d. 14, 15 vol. II), solicitînd ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, astfel, fiind posibilă corectarea și reeducarea lui

fără privarea de libertate.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar la 29 decembrie 2015, de către avocatul Melinteanu Dorin în numele inculpatului Cheptene Ion, prin care indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei atacate, cu menținerea sentinței Judecătorei Centru din 24 iunie 2013, fără modificări.

În motivarea cererii de recurs recurentul a invocat următoarele :

- recurentul consideră că pedeapsa stabilită de instanța de apel este nefondată, fiind mult prea aspră;

- art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, prevede că hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de apel în cazul cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar sau instanța a aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;

- recurentul consideră că instanța de apel la stabilirea categoriei și termenului de pedeapsă totuși nu a ținut cont și de unele criterii generale de individualizare a pedepsei și anume: caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvîrșite, mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, că inculpatul și-a recunoscut vina, cerîndu-și scuze de la părțile vătămate, prin ce a conștientizat gravitatea faptei comise, că a achitat integral prejudiciul material părților vătămate, care nu au careva pretenții la el de ordin material, că nu are antecedente penale și se caracterizează pozitiv, ce demonstrează că nu prezintă pericol social;

- prin urmare, instanța de apel, în situația în care nu a dispus de alte circumstanțe decît de cele stabilite de prima instanță, greșit a admis apelul procurorului în privința inculpatului Cheptene Ion și prin pronunțarea unei noi hotărîri de condamnare a acestuia la o pedeapsă penală, a comis eroarea prevăzută de art.427 alin.(1) pct. 10) Cod de procedură penală - individualizînd pedeapsa a aplicat o sancțiune mai aspră decît cea numită de prima instanță în lipsa cărorva motive clare și legale pe care și-a întemeiat soluția.

5.1. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către avocatul Melinteanu Dorin în numele inculpatului Cheptene Ion, invocînd că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece motivele invocate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală. Pedeapsa stabilită este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante prevăzute la art. 76-77 Cod penal, precum și efectele acestora prescrise în art. 78 Cod penal, art. 364¹ Cod de procedură penală.

6. Verificînd argumentele recursului în raport cu actele cauzei, ținînd seama de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal consideră, că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Instanța de recurs, potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală (în red. 05.04.2012), termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Conform materialelor dosarului, la data de 27 ianuarie 2015 la pronunțarea dispozitivului deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2015, avocatul inculpatului Cheptene Ion - Cecan Igor a fost prezent, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d. 138-144, vol. II).

În atare împrejurări, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel pronunțate la 24 februarie 2015 a expirat la 27 martie 2015.

Aceste momente certifică faptul că termenul de 30 zile de contestare cu recurs ordinar a deciziei instanței de apel, stabilit de art. 422 Cod de procedură penală nu a fost respectat, deoarece recursul declarat de avocatul Melinteanu Dorin în numele inculpatului Cheptene Ion a fost declarat la 29 decembrie 2015, adică peste 277 de zile de la data scurgerii termenului de 30 de zile de declarare a recursului ordinar.

Astfel, termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Reieșind din aceste circumstanțe se constată, că termenul de 30 zile de atac cu recurs ordinar a deciziei instanței de apel, stabilit de art. 422 Cod de procedură penală nu a fost respectat de avocatul Melinteanu Dorin în numele inculpatului Cheptene Ion, deoarece recursul în cauză a fost declarat de el la 29 decembrie 2015, conform materialelor cauzei (f.d. 201-2013, vol.II), prin urmare, Colegiul penal consideră că recursul în cauză a fost depus peste termenul prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală.

Mai mult, recurentul nu a adus argumente întemeiate în justificarea motivelor întârzierii declarării recursului ordinar depus la 29 decembrie 2015, specificând doar că cu decizia Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2015 a luat cunoștință la data de 15 decembrie 2015, ce nu constituie motiv întemeiat de restabilire a termenului de atac pentru apărător în speța dată, căci inculpatul a avut apărător în instanța de apel.

În această ordine de idei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră, că recursul ordinar declarat la 29 decembrie 2015 de avocatul Melinteanu Dorin în numele inculpatului Cheptene Ion este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Melinteanu Dorin în numele inculpatului Cheptene Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2015, în cauza penală privindu-l pe **Cheptene Ion Mihai**, deoarece este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **09 iunie 2016**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin